

Ara nõua!

„Ara nõua Jumala täest, mis sina ise inimestele ei anna. Ara nõua ühtgi annet, ilma et sa ka ise annaks, ühtgi andeksandmist, ilma et sa ka ise andeks annaks, ära nõua ei rõõmu ega päitese paistet, kui sa neid ise wälja ei jaga. Lahad sina, et sul omas hädas ankur oleks, siis ole ise teistele ankrus!“

See nõuu.

Näitab maailm sul kilm olewat,
Süüta temas tulule põlema, et ennast soojendada. —
Waad maailma sa tõrbeks,
Ehita majasid sinna elsinud wendadele. —
Kui maailm on pisarate org,
Maerata, tunni wiserlaarid tema üle endid wälja laotawad!

Kolm nõõpnõela.

Kord andis mõisniku poost ema pojale, kes reisi peale läks, kolm nõõpnõela kaasa,eldes: Esimesega pista oma futur sinni, et sa palju raha ei raiska; teisega oma suu, et sa rutuliste ei lobise; kolmandaga oma rinnaesine, et sa oma südant hoiaks, sest tõit kolm ei tohi liig lahti olla.

Läbi Siberi.

Kui sõda Wene ja Jaapani wahel algas, siis oli tül ehk Siberi raudtee see, mis tõige enam tähelepanemist oma peale tõmbas, sest seda mööda pidiwad sõjawäed lahinguwäljale saadetama. Suurepäraline töö on see raudtee ja imestama peab seda uuemat tööd; inimlik tööjõuud ja kannatus on andid siin imewäärilisel wiisil ilmutanud.

Üksigi talistus ei olnud siin nii suur, et sellest mitte jagu ei saadud, üksigi soo ei olnud nii sügaw, et selles jalg mitte kindlat alust ei oleks leidnud, üksigi jõgi mitte nii lai ja woolaw, et sellest mitte silda ei saanud üle lüüa. Wenemaale oli seda teed tarwis ja ta on siin oma tahtmise täide saanud, ja sellega ka üles näidanud, et ta wiimse aastakümme jooksul suurel wiisil on edasi jõuudnud.

Tee Wladimostoliski, sealt laugelt Jaapani mere äärast, kuni Eüropa-Wenemaa piirini on umbes 10 tuhat wersta pikk. Selle tee ehitamine on peaaegu tuhat miljoni rubla maksnud. See ei ole mitte lallus, kui selle

peale mõelda, kui palju ainult materjali kottuwedamise peale on ära tulunud. Sellewastu on siin tööpalk tül palju wäiksem. Rõõside eeltöödega tulus ehitamise peale 20 aastat ära. Kui pühad ja pühapäewad maha arwata, siis teeb see umbes 6000 tööpäewa wälja. Seega on siis igapäew ligi tats wersta ehitatud. Sellega võib juba rahul olla, kui selle peale mõtled, et töölised töit harjumata ja harimata talupojad oliwad. Siber on nüüd maailmale awatud. Eüropa filmis oli senni Siber tühi maa, kus wangid elasiwad, ja mis oma elanikkudele waevalt igapäewast leiba suutis pakkuda. Nüüd saab Siberi juba enam näha ja teada. Nagu omal ajal Ameerika Patsifit-raudtee Ameerika lahti tegi ja Eüropa põllumeestega suurt wõistlemist sünnitas, nagu Kongo-raudtee, Brantjuse Sahara-raudtee ja raudtee Kairo linnast Kapmaale lord Abwrika maailmale awawad, nõnda wõtab Siberi raudtee poole Aasiat lahti, mille hiigla warandustest maailm sennini midagi ei aimanud.

Kui Siberi ja Wenemaa taarti waatad, siis näed, et see raudtee Moskwaist Tuula ja Samara laudu Siberi piirile Tscheljabinski wiib. Peale selle läheb tee Omski, Taiga-Tomski ja Krasnojarski laudu kunni Irkutskini edasi ja jõuab wiimaks Baikali järwe äärde. Krasnojarski juures läheb ta üle Jenissei jõe määratu suurt raudsilda mööda. Baikali järwe juures on edasijõitmisel natuke wahet. Tee, mis ümber järwe otsa wiib, on walmis. Ka tarwitatakse aurumasinaid, mis nii reisirajad kui ka kauparisti üle järwe idapoolse kaldale Misowajaasse wiiwad, kust nad Wladimostoliski edasi läbewad. 20-mas aastajas saame sedasama näha, mis 19-mas aastajas nähti, kui Patsifiti raudtee Ameerikas oli walmis saanud. Sgal pool, kuhu raudtee ulatab, tõusewad linnad nagu maa seest üles ja kasvawad hiiglasammul. Sgalt poolt tõttab asunikka, ja sohawolitlus heidab maapinna oma alla. Siis tõuseb põlluharimine ja karjataswatamine ja liha ja wõid on suurel määdul saada.

Juba nüüd on Siberis suured linnad: Irkutsk, Omsk, Tomsk ja Jeniseist. Kende ümbrustonnas on läbitäimine tas saani wõit troita abil. Neil linnadel on suur tulewik ees. Enne Siberi raudteed oli seal 12 miljoni inimest. Nuidugi elanikkude arw sel aastajasal märksa kasvamas. Senni puudus Siberis weel haridus ja tõsine kulturaelu. Tee, mida mööda kultura Siberisse peaseb, on raudtee.